

Těžba skončila, transformace ne.

Moravskoslezský kraj chce po roce 2027 další cílenou podporu

8.9.2026 - | Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Blíží se konec aktuálního programového období a s ním skončí i Fond pro spravedlivou transformaci. Moravskoslezský kraj usiluje o to, aby i v dalším období od roku 2028 pokračovala cílená podpora pro uhelné regiony, které jsou v transformaci. Proto kraj hostil dvoudenní návštěvu zástupců Ministerstva pro místní rozvoj, které má evropské fondy v gesci. Představil jim, jak postupuje proměna regionu a apeloval na to, aby evropská podpora v příštím programovém období nebyla pro celou republiku plošná, ale aby opět existovala konkrétní a cílená podpora pro oblasti se strukturálními problémy.

„Těžba uhlí skončila, ale transformace rozhodně ne. Právě teď začíná období, kdy musíme dokázat, že pohornická území mají novou budoucnost. Nestačí zavřít důl. Potřebujeme vytvořit nová pracovní místa, přivést do území nové firmy, zlepšit vzdělávání, služby i kvalitu života. Dosavadní cílená podpora z Fondu pro spravedlivou transformaci nám umožnila rozběhnout přes 600 projektů za 17,8 miliardy korun. Bez ní by se Moravskoslezský kraj nemohl měnit tak rychle, jak se mění dnes,“ uvedla 1. náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje Šárka Šimoňáková, která během celé návštěvy ministerstva kraj zastupovala a mimo jiné prezentovala, jak se region v posledních letech ekonomicky a strukturálně posunul.

Kraj zároveň upozornil, že rozvoj kraje není rovnoměrný. Vedle dynamicky se rozvíjejících částí kraje zůstávají území, kde se důsledky těžební a průmyslové minulosti stále silně koncentrují. Nejvýrazněji se transformační problémy koncentrují právě v pohornických a periferních územích, kde se důsledky útlumu průmyslu kombinují s odchodem obyvatel, slabší nabídkou pracovních míst nebo horší dostupností služeb.

V novém programovém období už nebude fungovat Fond pro spravedlivou transformaci, evropská podpora bude členským státům poskytována novou formou. *„Nechceme po roce 2027 plošnou podporu rozpuštěnou po celé republice. Potřebujeme nástroj, který dokáže peníze dostat tam, kde jsou strukturální problémy skutečně nejhlubší. V našem kraji je to především Karvinsko, ale také další území, kde se průmyslová minulost násobí s dalšími sociálními a ekonomickými problémy. Pokud má evropská podpora skutečně měnit regiony, musí být územně cílená,“* vysvětlila náměstkyně hejtmana Šárka Šimoňáková.

Právě podobu podpory regionů z evropských zdrojů po roce 2027 nyní připravuje Ministerstvo pro místní rozvoj, které koordinuje českou pozici a budoucí nastavení evropských fondů. Jedním z klíčových témat jednání je, zda a jak bude další programové období zohledňovat specifickou situaci strukturálně postižených regionů.

„Evropské fondy po roce 2027 se budou v mnoha ohledech měnit, ale nesmí se z nich vytratit schopnost reagovat na rozdílné potřeby jednotlivých krajů. Karvinsko potvrzuje, že transformace území není krátkodobý a jednorázový proces, který končí uzavřením dolů. Je to dlouhodobá proměna ekonomiky, pracovního trhu i celého území. Za MMR při nastavování finančního období po roce 2028 chceme prosazovat podmínky pro dokončení transformace, vč. potřebných nástrojů a cílených finančních prostředků,“ sdělila náměstkyně ministryně pro místní rozvoj Olga Nebeská, která má v gesci EU, fondy a mezinárodní vztahy. Karvinsko je zároveň konkrétním příkladem území, kde jsou

výsledky dosavadní transformační podpory už dnes viditelné. Díky spolupráci města, kraje, univerzity a dalších partnerů zde vznikají projekty, které postupně mění podobu i další perspektivu území.

„Jsem rád, že zástupci Ministerstva pro místní rozvoj ČR přijeli přímo do Karviné. Mohou tak na vlastní oči vidět, co naše město a celý region řeší, co nás trápí a co potřebujeme pro další rozvoj. Zároveň jim chceme představit konkrétní plány do budoucna, mezi které patří například vznik univerzitního kampusu nebo další rozvoj Karviné-Nového Města. Myslím, že je velmi důležité, aby byly potřeby města a celého regionu zohledněny při nastavování budoucí podpory,“ řekl náměstek primátora statutárního města Karviná Lukáš Raszyk.

Významnou roli v další proměně Karvinska má také Slezská univerzita. Mezi největší strategické projekty připravované v území patří CEPIS a EDEN Silesia, které mají posílit vzdělávací, výzkumné a inovační kapacity regionu. *„Slezská univerzita se cítí být přirozenou součástí Karvinska a chce svými aktivitami přispívat k jeho transformaci a dalšímu rozvoji. Kolem stávající budovy Obchodně podnikatelské fakulty postupně rozvíjíme univerzitní kampus – vedle novostavby CEPISu, která už roste, budeme s podporou Operačního programu Spravedlivá transformace projekčně připravovat také nový projekt EDEN Silesia zaměřený na výzkumné, podnikatelské, ale i vzdělávání a environmentální aktivity. V dalších etapách bychom pak chtěli kampus rozšířit o další zázemí nejen pro studenty, ale také pro veřejnost. Zásadní roli v tomto rozvoji proto hraje evropská podpora a je důležité, aby podobně cílený nástroj existoval i po roce 2027 a umožnil univerzitě v této práci pro Karvinsko pokračovat,“* sdělil rektor Slezské univerzity v Opavě Tomáš Gongol.

Kontext: Podpora transformace Moravskoslezského kraje v období 2021–2027

Systematická podpora uhelných a strukturálně postižených regionů začala v roce 2015 prostřednictvím programu RESTART, zvýhodněním příjemců z uhelných regionů v některých dotačních výzvách a dalšími cílenými nástroji. Smyslem bylo postupně reagovat na útlum těžby, proměnu tradičního průmyslu a související hospodářské a sociální dopady. Mezi nejvýznamnější investice, které se v této fázi podařilo pro Moravskoslezský kraj vyjednat, patřila například podpora nového kampusu Ostravské univerzity na Černé louce v hodnotě přibližně 1 miliardy korun. Významné prostředky, rovněž v řádu přibližně jedné miliardy korun, směřovaly také do snižování emisí velkých průmyslových podniků v regionu.

V programovém období 2021–2027 získal Moravskoslezský kraj vedle standardních evropských fondů také mimořádnou podporu z Operačního programu Spravedlivá transformace, která pro kraj představuje přibližně 18 miliard korun při přepočtu aktuálním kurzem eura. Prostředky směřují k různým nositelům projektů – od obcí a měst přes podniky a neziskové organizace až po univerzity a další veřejné instituce.

Vedle osmi strategických projektů, mezi které patří například CEPIS nebo POHO Park na Karvinsku, byly podpořeny také stovky menších a středně velkých projektů přímo v území. Jejich cílem je vytvářet nové ekonomické příležitosti, zlepšovat kvalitu života, připravovat pracovní sílu na změny trhu práce a revitalizovat území zasažená průmyslovou minulostí.

Mezi významnější příklady patří například:

- Zámecké konírny – Community Hub v Karviné s podporou přes 103 mil. Kč, které mají vytvořit nové komunitní a společenské zázemí v karvinském parku Boženy Němcové.
- Revitalizace Zámku Doubrava s podporou téměř 66 mil. Kč, která přispívá k obnově a novému využití území na Karvinsku.
- Revitalizace areálu letního koupaliště v Orlové s podporou téměř 51 mil. Kč.
- Řemeslný inkubátor v Ostravě s podporou přes 45 mil. Kč, který vytváří zázemí pro nové

podnikatelské a řemeslné aktivity v regionu.

- Transformační projekt společnosti Mobis s podporou přes 39 mil. Kč na rekvalifikace a zvýšení odbornosti zaměstnanců formy v oblasti automotive.
- Vouchery pro univerzity v Moravskoslezském kraji ve výši 200 mil. Kč, které umožnily příchod zahraničních výzkumníků na zdejší univerzity.
- Vouchery pro veřejný sektor, které umožnily podpořit přípravu obcí a jejich projektů pro nové programové období 2028+ ve výši 200 mil. Kč.

https://www.msk.cz/cs/media/tiskove_zpravy/tiskova-zprava-_tezba-skoncila-transformace-ne--moravskoslezsky-kraj-chce-po-roce-2027-dalsi-cilenou-podporu-27370